

Vilhelm Becks prædiken 1. søndag efter påske

Taler

Vilhelm Beck
Præst

Dato

17. april 1887

Omstændigheder**Prædikentekst**

Johannesevangeliet kapitel 20, vers 19

1 Om Aftenen. paa den samme Dag, som var den første i Ugen, da Dørene vare lukte, hvor Disciplene vare forsamlede, af Frygt for Jøderne, kom Jesus og stod midt iblandt dem og sagde til dem: Fred være med Eder! Og da han sagde det, viste han dem sine Hænder og sin Side.

5

Da bleve Disciplene glade, fordi de saa Herren. Da sagde Jesus atter til dem: Fred være med Eder! Ligesom Faderen har udsendt mig, saa sender og jeg Eder. Og da han sagde dette, aandede han paa dem og siger til dem: annammer den Hellig-Aand! Hvem I forlade Synderne, dem ere de forladne, og hvem I beholde dem, ere de beholdne. Men Thomas, hvilket betyder Tvilling, En af de Tolv, var ikke med dem, da Jesus kom. Derfor sagde de andre Disciple til ham: vi have set Herren. Men han sagde til dem: uden jeg faar set Naglegabet i hans Hænder og stikker min Finger i Naglegabet og stikker min Haand i hans Side, vil jeg ingenlunde tro.

15

Og otte Dage efter vare atter hans Disciple inde, og Thomas med dem. Jesus kom, da Dørene vare lukte, og stod midt iblandt dem og sagde: Fred være med Eder! Derefter siger han til Thomas: ræk din Finger hid og se mine Hænder, og ræk din Haand hid og stik den i min Side, og vær ikke vantro, men troende. Og Thomas svarede og sagde til ham: min Herre og min Gud! Jesus siger til ham: efterdi du har set mig, Thomas! har du troet; salige ere de, som ikke have set og dog troet, andre Tegn for sine Disciples Aasyn, som ikke ere skrevne i denne Bog. Men dette er skrevet, at I skulle tro, at Jesus er den Kristus, den Guds Søn, og at I, som tro, skulle have Livet i hans Navn.

25

„Vær ikke vantro, men troende!" saa lod Herrens Ord Paa Søndagen efter den
30 føøste Paaske, da han stod midt i Disciplenes Forsamling, hvor der baade vare
Vantro og Troende imellem hverandre. Og faa lyder Herrens Ord ogsaa paa
denne Søndag efter Paaske i denne Forsamling, hvor der ganske vist ogsaa ere
baade Vantro og Troende forsamlede med hverandre: vær ikke vantro, men
troende! — Ja, det er jo det, som Herren vil skal raabes ud til alle Sjæle paa den
35 hele Jord, det er jo det, som Herren vil, faa ofte vi ere forsamlede: føre vore Sjæle
fra Vantro til Tro. Og naar vi idag have en lille Flok siddende midt iblandt os,
som skal konfirmeres, hvad vil det saa sige Andet, end at ogsaa disse skulle være
ikke vantro, men troende; det er jo derfor de bleve sendte til mig i Vinter, for at
jeg skulde lære dem at hende Forskjel paa Vantro og Tro, for at jeg skulde lokke
40 dem til at være ikke vantro, men troende.

Og det er jo det, som det gjælder om for Enhver af disse smaa Sjæle, om de nu
ville være troende; det er jo Spørgsmaalet, vor Herres Spørgsmaal til Enhver af
dem. Men, kjære Venner! det er ogsaa Spørgsmaalet, vor Herres Spørgsmaal til
45 Enhver af os; og sandelig, vi ere ikke samlede blot for at høre paa, at disse skulle
spørges; men vi ere samlede, for at ogsaa vi skulle spørges, ja spørges om vor Tro.
Det Spørgsmaal voxer du aldrig fra, om du saa bliver nok saa stor og nok saa
gammel. Kan du huske den Dag, du stod saadan i Menighedens Forsamling som
disse? Kan du huske, hvordan det var med dig den Gang? var du dengang vantro
50 eller troende? — O, Venner! maa ikke Mange, Mange af os behende og sige: jeg
var vantro, jeg stod og løj for vor Herre? — Men hvordan er det da nu med dig?
— Lader os, førend vi spørge disse Smaa, spørge os selv saaledes, lægge dette
store, alvorlige Spørgsmaal for hverandre:

55

Er du vantro eller troende?

Og naar vi da høre, hvad vort Evangelium fortæller os om hine første Disciple,
der vare forsamlede paa den første Dag i Ugen, og vi spørge: vare de vantro eller
60 troende? saa maa vi vel sige: ja, de vare troende — men det var kun en daarlig
Tro, thi der var saamegen Tvivl i deres Tro — de troede jo nok paa Jesus, paa
den korsfæstede Jesus, men de vare dog ikke visse paa at den korsfæstede Jesus
var opstanden; de havde hørt det, men de havde ikke Troens fulde Vished
derom — og der var saamegen Frygt i deres Hjerter, der var ingen Fred, ingen
65 Gloede iblandt dem.

Og, Venner! er det ikke faadan ogsaa endnu iblandt os, naar vi spørge: er du vantro eller troende? — ja, saa er her ganske vist Nogle, som ere troende, som
70 tro paa den korsfæstede Jesus og ikke for Alt i Verden vilde flippe denne Tro; og
dog er det maaske kun en daarlig Tro, dog er der maaske ingen rigtig Fred i
Hjertet, ingen rigtig Glæde i Livet, thi de tro nok paa den korsfæstede Jesus, de
tro nok, at vor Herre Jesus har maattet bøde og lide for vore Synder, men de tro
75 dog maaske ikke rigtig paa den opstandne Jesus — de tænke kun paa, hvormeget
Jesus har maattet lide for vore Synder, men de tænke ikke paa, hvordan han har
overvundet det Altsammen ved sin Opstandelse, tilintetgjort alle vore Synder,
tilintetgjort Døden og Dommen. Det er ikke de aabenbart vantro Verdens
Børn, som jeg taler om, nej, det er alvorlige Sjoele, der ærligt og alvorligt arbejde
paa deres Sjæls Frelse, som gjerne ville være troende, men ikke kunne finde den
80 rette levende Tro.

De ville tro, men der er ingen Fred i deres Tro; de have hørt det, at Jesus er
korsfæstet, død og begravet — og de tro det, at det er deres Synder, som have
bragt al denne Jammer over Jesus, og saa sidde de og lukke sig inde i bestandig
85 Sørgen over, at deres Synder er saa store, at Jesus har maattet lide Saameget for
vor Skyld.

Og der er ingen Glæde i deres Tro; de have hørt det, at alt dette har Jesus gjort
for at frelse os, og de tro det; men saa sidde de og lukke sig inde i bestandig Uro
og Bekymring, fordi de ikke ere værdige til al denne Naade, fordi de ikke have
90 gjort nok for at takke ham og behage ham. mange Sjæle, som saadan sidde inden
lukte Døre og ere troende, men dog kun have en daarlig Tro, fordi de kun tænke
paa den korsfæstede, den lidende, den døende Frelser, men ikke tænke nok paa
den opstandne, den sejrende, den levende Frelser. — Og vistnok er det Troens
Begyndelse at lukke sig rigtig inde i Sorgen over sine Synder, at se, hvad den
95 korsfæstede Jesus har maattet lide for vore Synders Skyld — men vil du være
troende, saa maa du se Jesus, den opstandne, levende Jesus komme igjennem
Sorgens lukkede Døre med al Guds Naade til din stakkels Syndersjæl; du maa se
ham, som han kommer til os ved Daaben, hvor han staar ikke blot som den
korsfæftede Jesus, der fortæller os, hvor store Syndere vi ere, men hvor han staar
100 som den opstandne, den levende Frelser og siger: „Fred være med Eder!” og lyser
sin Fred over Barnets Hjerte, favner det fortabte Barn med sine gennemstungne
Hænder og trykker det til sin gjennemborede Side og kalder det sin egen kjære
lille Broder eller Søster, Guds eget kjære lille Barn.

105 Vil du være troende, saa maa du se Jesus, den opstandne og levende Frelser, som

han kommer til os ved Nadveren, hvor han viser os sine gennemstungne Hænder og sin gjennemborede Side, sit Legeme og sit Blod, ikke for at anklage os, men for at frikjende os, for at trøste hver en bekymret Synder med Syndernes Forladelse og siger atter: „Fred være med Eder!“ og lyser sin Fred over Synderens Hjerter, ende; da først føler du, hvordan Jesus „aander“ paa Synderens Hjerter med al sin varme Kjærligheds Aande, og det varmer lige ind i Hjertebunden; da bliver der Fred i din Tro – ja, du jager ikke dermed Sorgen bort over, at din Frelser har maattet lide Saameget for din Skyld, saadan som de vantro Verdens Børn, der aldrig tænke derpaa – en troende Sjæl glemmer aldrig, hvordan Jesus har blødt og lidt for os – men du har Fred, thi du véd, at ved hans Blod er du renset og frelst fra alle dine Synder.

Og da bliver der Glæde i din Tro — ja, du jager ikke dermed Alvoren bort fra din Sjæl, saadan som de vantro Verdens Børn, der aldrig tænke paa, enten de bedrøve eller behage Frelseren — en troende Sjæl glemmer aldrig, hvormeget vi skyldte vor Frelser — men du har Glæde, fordi du ved, at hvormeget du gjorde for at behage ham, hvormeget der mangler i dit Liv, det er dog ikke dig, der skal gjøre Noget for at blive frelst, thi Jesus har gjort det Altsammen. — Ja, da først er du troende.

Er du vantro eller troende? -- Spørgsmaalet vedbliver at komme igjen; thi vort Evangelium fortæller os om En, der hed Thomas, „som ikke var med de Andre, da de vare forsamlede, og Jesus kom og lyste sin Fred over dem“; og da de Andre fortalte ham, at de havde set Herren, saa vilde han ikke tro det, men sagde: „uden jeg faar set Naglegabet i hans Hænder og stikker min Finger i Naglegabet og stikker min Haand i hans Side, vil jeg ingenlunde tro“ Thomas var vantro, han vilde se, for han vilde tro; Thomas betyder Tvilling; og Venner! Thomas har sikkert mange Tvillingbrødre ogsaa iblandt os, som ikke ere troende, men vantro, som ikke ere med os, naar den opstandne, levende Frelser kommer og gjør os glade ved sin Naade; og naar vi fortætte dem om den Fred, vi fandt hos Jesus, naar vi fortælle om, at vi have været sammen med Herren ved vor Daab og Nadvere, saa sige de: uden vi faa set ham, ville vi ikke tro!

— Ja, det er Særkjendet for de Vantro, at de ville bestandig se, ville intet Andet tro, end hvad de kunne se med deres Øjne og forstaa med deres Hoved. De ville bestandig afgjøre Alt med Hovedet; og de vide ikke, at Livet sidder ikke i Hovedet, men i Hjertet, thi „fra Hjertet udgaar Livet“, og saadan voxer Hovedet paa disse Mennesker op til en uformelig Masse, medens Hjertet indsnøres og

indsnærpes og bliver til Intet; Alt bliver til Forstand, medens Kjærligheds-Livet udslukkes og dør, og de vandre om imellem os som Dvergene med de store Hoveder, der ogsaa indbilde sig at være store, medens de dog kun ere Dverge og Krøblinge, Vanskabninger af Mennesker. Er du saadant et aandeligt vanskabt, et
150 vantro Menneske, der ikke vil tro, før du først har set — ja, kjære Menneske! du skal nok faa ham at se; naar den sidste store Paaske kommer, naar den opstandne, levende Jesus kommer igjen for at domme Levende og Døde, da skal du nok saa ham at se, du skal saa at se baade Naglegabet i hans Hænder og Saaret i hans Side, disse rædsomme Mærker paa, hvad han har lidt, ogsaa for at frelse
155 din Syndersjæl fra Døden, og da skal du komme til at tro og bekjende, at han er din Herre og din Gud – men salig bliver du ikke ved dette Syn og denne Tro.

„Salige ere kun de, som ikke se og dog tro". Ja, salige blive kun de, som her paa Jorden ville tro paa den korsfæstede og igjen opstandne Jesus, saadan som han
160 kommer til os her paa Jorden i Daab og Nadvere; salige blive kun de, som her paa Jorden ville kalde Jesus „min Herre og min Gud!" Men er der ogsaa mange vantro Mennesker iblandt os, der ligesom Thomas sidde indenfor Vantroens lukkede Døre — o, Jesus kan jo ogsaa komme igjennem de lukkede Døre, han fandt dog Vej til Thomas' Hjerte, hvor lukket der end var; han har fundet Vej til
165 mit Hjerte, da jeg var en Tvillingbroder til Thomas, og jeg maatte bøje mig og kalde ham „min Herre og min Gud!" — Hvorfor skulde han da ikke kunne finde Vej gjennem de mange lukkede Hjertedøre, som endnu ere lukkede saa fast til i Vantro? det; de troende Disciple kunde ikke gjøre den vantro Thomas troende men salig bliver du ikke Men det er ham, ham selv, der maa gjøre vi
170 kunne heller ikke gjøre vore vantro Brødre troende; det kan kun Jesus; Jesus maa gjøre det.

Vi kunne kun formane og sige: vær dog ikke vantro, men troende! se dog engang, at du kan ikke afgang med Hovedet, hvor stort det saa er; se dog
175 engang paa dine Synder — se dog engang paa Døden og Dommen og Alt, hvad der ligger bag den sorte mørke Grav dog ikke klare med Hovedet. — Se paa disse Børn, har du et Barn iblandt dem, et Barn, som maaske er troende og elsker sin Frelser, o, saa hør paa dit Barns Røst, naar det siger til dig: Fader og Moder! vær ikke vantro, men troende! - Vi kunne kun viden og sige: salige ere de, som
180 ikke se og dog tro! - ja, saligt er det her paa Jorden at tro paa Jesus, min Frelser og min Broder; o, først da lærte jeg at føle, hvor saligt det er at leve, da Jesus kom igjennem mit vantro Hjertes lukkede Dør, da Jesus lagde sin Fred dybt i min Sjæl, o, da først blev der Glæde i mit liv! Amen!

185 **Kilde**
"Nyt og Gammelt". En Postille af Vilhelm Beck, København, Fjerde oplag, 1887, C. A. Reitzels Forlag

Kildetype
Digitalt manuskript

190 **Tags**
1. søndag efter påske, Første tekstrække, Indre Mission, Prædiken, Prædikener fra 1800-tallet

URI
<https://www.dansketaler.dk/tale/vilhelm-becks-praediken-1-sondag-efter-paske>

195

200

205

210

215

220